

Коляда у предків. З історії колядок.

Різдво —
найдивовижніше і
найлюбленіше
свято в усьому
християнському світі.
Українська традиція
святкування Різдва
має свою історію, свій
колерит та
особливості.

Це пов'язано з поєднанням
дохристиянської та християнської
традицій, а саме старого
слов'янського свята на честь
повороту Сонця на весну – Коляди

та великого християнського свята
на честь народження Ісуса Христа, –
Різдва Христова.

За однією з давніх легенд, у цей день
змій Коротун з'їдає Сонце.

Всесильна богиня
Коляда в дніпровських
водах народила нове
Сонце — маленького
Божича.

Язичники намагалися захистити новонародженого. Вони проганяли Коротуна, який прагнув з'їсти нове Сонце, а потім ходили від хати до хати, щоб сповістити людей про народження нового Сонця.

Різдво, Коляда це –день зимового сонцестояння. Предки вірили в те, що межа між світами настільки звужується, стає настільки тонкою, що можливий перехід з одного світу в інший світ.

Давній ритуал колядування був ритуалом духів предків «Дідів».

Вважалося, що «Діди» - це посередники між світом живих і потойбічним світом, який населений різними істотами — богами, духами, що впливали на явища природи чи навіть керували ними.

Тому без звернення по
допомогу до духів
предків не обходилася
жодна важлива подія чи
ритуал у житті
традиційної общини.
Щонайменше раз на рік
«Діди» ненадовго
поверталися до світу
живих. Уночі, на
переламі часу, «Діди»
відвідували своїх живих
співвітчизників, щоб
привернути добро й
багатство до кожної
родини.

Ритуал обходу дворів
(колядування) у
давнину, очевидно,
здійснювали
служителі
язичницького
культу: жерці,
волхви, які
перевтілювалися в
образ вихідців з
«того» світу.

Колядки —
величальні пісні
зимового циклу свят,
які виникли в
дохристиянський
період як пісні-
віншування бога
Коляди, день
народження якого
справляли в день
зимового
сонцестояння.

Тож спочатку колядки були язичницькими, і в них славили сонце, місяць, зорі та предків, вони були символом добробуту, багатства, здоров'я, прибутку у родину.

Щойно на небі
сходила Зоря,
колядники ходили
від хати до хати, щоб
сповістити людей
про народження
нового Сонця, і
зображення цього
сонця носили з
собою ("різдвяна
зірка"). Ця традиція
збереглася й до
сьогодні.

Заходили у двір,
будили господаря і
співали його родині
величальних пісень
про господаря,
господиню, їх дітей,
про сонце, місяць,
зорі.

Ой сивая та і зозуленька

<https://www.youtube.com/watch?v=aYG1AO0ESVU&t=6s>

Ой сивая та і зозуленька
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

Усі сади та і облітала,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

А в одному та і не бувала.
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

А в тім саду три тереми.

Щедрий вечір, добрий вечір,

Добрим людям на здоров'я!

А в першому – ясен місяць,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

**А в другому – красне сонце,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!**

А в третьому – дрібні зірки.

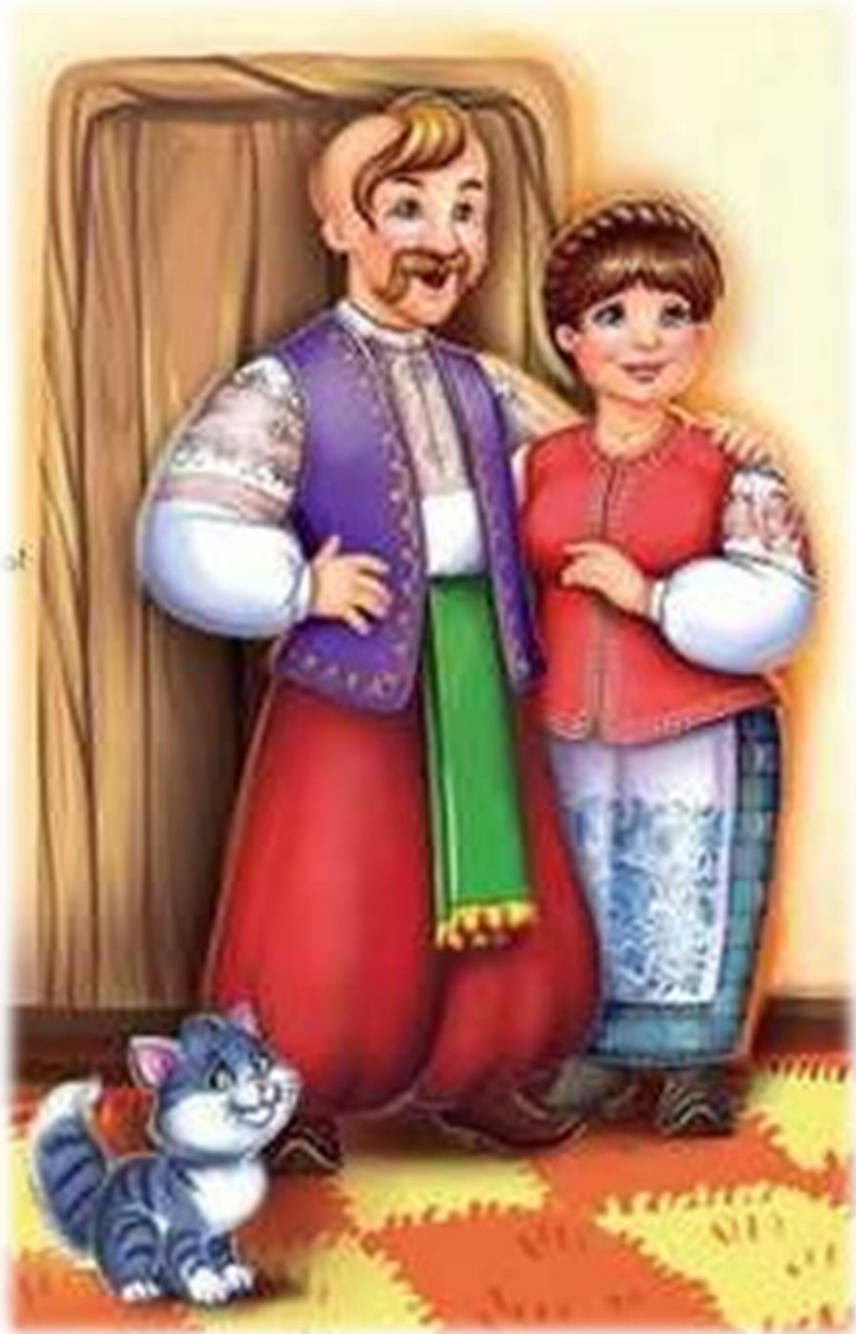
Щедрий вечір, добрий вечір,

Добрим людям на здоров'я!

**Ясен місяць – пан господар,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!**

Красне сонце – жона його,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

Дрібні зірки – то їх дітки.
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

Враховуючи, що це свято поєднано і з сонцем, гурти не могли ходити по селу хаотично. Вони ходили саме за сонцем, а якщо це була гірська місцевість, наприклад Карпати, то вони йшли знизу по колу, піднімаючись та обходячи кожну домівку. Тексти язичницьких колядок до наших днів майже не збереглися.

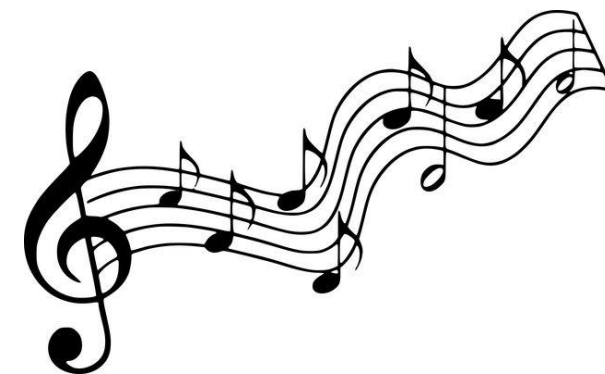

Згодом, із
запровадженням на
Русі християнської
релігії як державної,
обряд колядування
був пристосований
до святкування
Різдва Христового.

Лише наприкінці 18 століття
головне місце в колядках займає
образ Сина Божого.

Добрий вечір тобі пане господарю

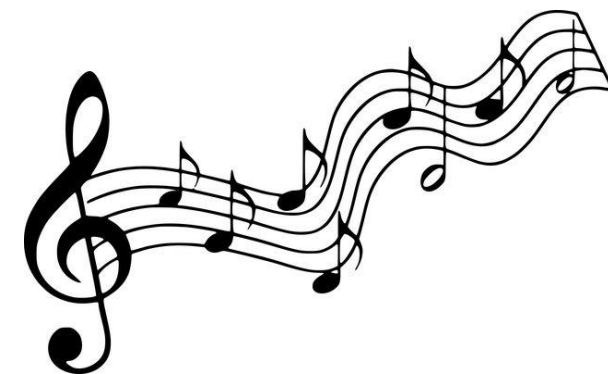

<https://www.youtube.com/watch?v=SwrNRsce1XQ>

Не слід плутати колядки (народні пісні) та коляди (пісні релігійного (церковного) змісту) — приурочені до одного з найголовніших християнських свят — Різдва Христового. Вони мають відмінності у змісті, образній системі, віршовій формі, мелодиці, характері виконання. Якщо колядки співаються лише під час колядувань, під хатою і в хаті, то коляди стали часткою різдвяних церковних відправ і богослужінь.

Бог Предвічний народився

<https://www.youtube.com/watch?v=PtEQAEKCF3U>

РОЖДЕСТВО

За часів
Радянського
Союзу колядувати
заборонялося. Це
вважалося
проявом
релігійності та
українського
націоналізму.

Задача 62466.

Давид Вифанем — а моё,
На земле — Родитель Христиан;
Бедны, но душой в любви
Тыя люб — блага всем.

Жидкие слезы — цвет от греха,
А черные — и весть дурную.
Так легионы при себе и вы
Обмороки войны застуча...

Иис Христос в руках боготворенных
Стань для людей израненной души
И ты под Крестом и Звездой
Правды, Света и Мира...

Бодиноу — срену, а жуно
И... снама пре знамог рач,
А бисагоу — милог а рач
И а рад дорог а рачан

Открыт этот дом, как свет
Мирные разбавили чистоту
Открыт в конце
Возле са шведской принадлежности

Кам'яні будинки
Дмитроградський замок — величезний
Старий мур поростає бамбук
Зовсім Вовканин заткнув
Зовсім над Кримом!

Наша Родина — Восток
Всегда из нас творит,
Прекрасна мы над всем
Осуществил мечту.

Дармъ змѣнѣ обѣдѣ
Радъ, распрѣмъ омыѣ
Смѣрѣ раба нѣмъ странѣ
Съ нѣмъ змѣнѣ омыѣ!

Пастуки отдадут волкам
Смелость свою и рай преданья,
Дарство небесное — как
Вам их — дарство земное!

Пусть им райские струны
На облаках соберут...
Слушая, внимаешь уны
Еще до зари... [Там]

5

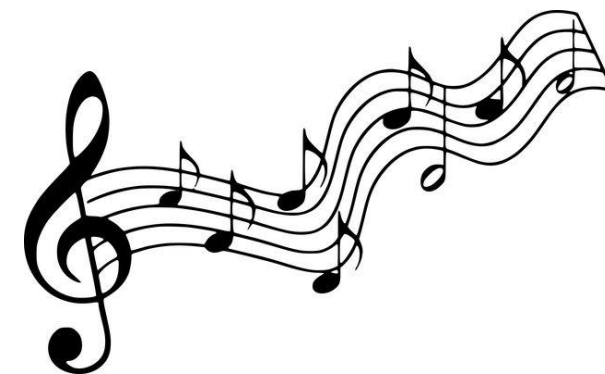
Пройшовши
випробування
тисячоліттями,
українська колядка
не втратила своєї
привабливості і досі.

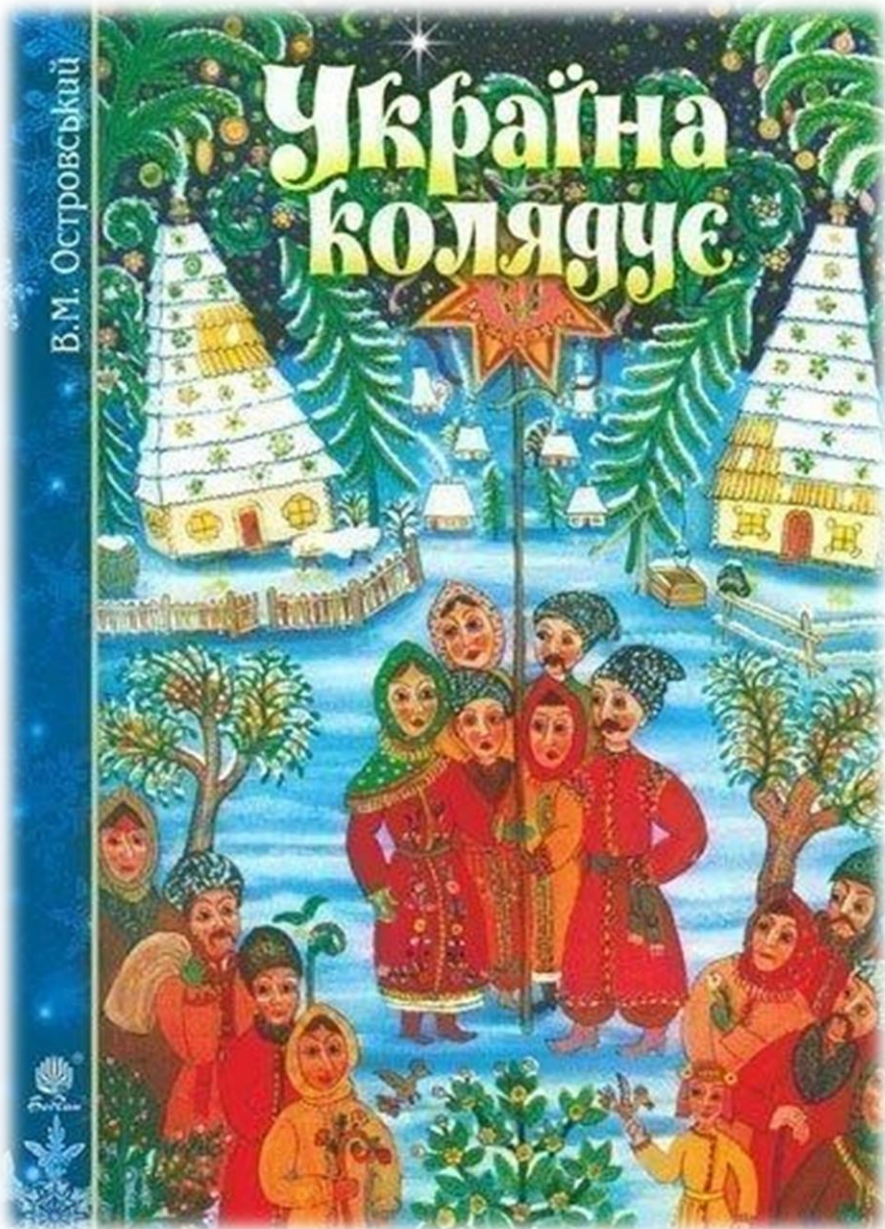
Російсько-українська війна також надихає українців на нові колядки.

Тернополянин Олег Вітвіцький написав твір "Там во Бахмуті", який розповідає про народження Христа та

Там во Бахмуті

<https://www.youtube.com/watch?v=34MgZ-FmTcQ&t=67s>

Цим колядкам повік звучати,
а вам, діти, - щастя і здоров'я мати.

Бог Предвічний народився, лунає по світу!
Божий люд весь звеселився, небо в зорях світить!

І сіяє зірка ясна над Вертепом нині,
І лунає «Нова радість» по всій Україні

Ось закінчувати час,
Тож, підтримайте Ви нас,

Хай уся земля почує -
Україна колядує!

Коляда у предків. З історії колядок.

